

Strategier vid Humanistiska fakultetsnämnden 2015-2017

Den humanistiska fakultetsnämnden beslutade 2015-01-21 att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att utarbeta ett förslag på strategier för perioden 2015-2017 avseende forskning, utbildning och samverkan med det omgivande samhället. I arbetsgruppen har ingått professor Bengt Novén (ordf.), professor Camilla Bardel, professor Hans Hayden, universitetslektor Annika Johansson, professor Tytti Soila, professor Elisabeth Wåghäll Nivre, fakultetskanslichef FD Henric Hertzman samt två studeranderepresentanter.

Humanistiska fakultetens strategier 2015-2017 förhåller sig till "Strategier för Stockholms universitet 2015-2018" inklusive åtgärdsplan samt "Verksamhetsplan 2015-2016" som Områdesnämnden för humaniora, juridik och samhällsvetenskap fastställt.

Dessa strategier ska ligga till grund för verksamhetsplaneringen. En verksamhetsplan kommer att tas fram via dialog med institutionerna och denna ska följas upp årligen av fakultetsnämnden.

Förutsättningar

I fakultetens tidigare strategier betonades behovet av att tydliggöra humaniora, det humanistiska utbildningsområdet och den humanistiska forskningen såväl internt inom HS-området och hela universitetet som externt i relation till det omgivande samhället.

Humaniora utgår från människans tänkande och handlande i relation till omständigheter av en rad olika slag (språkliga, kulturella och andra samhälleliga kontexter). Man kan därför säga att humaniora stärker fundamentet för meningsutbyte och kommunikation i det moderna samhället. Studier inom humaniora innebär en inskolning i kunskapstraditioner som främjar förståelse av

Humanistiska fakulteten

unika och komplexa meningssammanhang. Detta producerar i sin tur insikter och slutsatser som har bäring på människans framtid, och som möjliggör förändring. De generiska kompetenser som humaniora utvecklar är av avgörande betydelse på områden som är allmänmänskligt relevanta: kritiska och analytiska förmågor, förutsättningar för övergripande sammanhang och syntes, reflexion, interaktion och självständighet.

Den humanistiska fakulteten utmärks av sina många ämnesmiljöer som i vissa fall är små. En hög grad av specialisering utmärker i det avseendet fakulteten, men specialiseringen är inte synonym med inriktning på detaljer utan sammanhang; specialiseringen är konstituerande för humanistisk bildning. Det är dock viktigt att utveckla samordning för att motverka isolering och konkurrerande verksamheter inom fakulteten mångfald av discipliner, och det är samtidigt viktigt att balans upprättas mellan bredd och spets, så att de starka miljöerna kan konsolideras och fortsätta att utvecklas.

Internationell och nationell samverkan är centrala uppdrag för den humanistiska fakulteten, och internationell samverkan inom forskning och utbildning är en nödvändig förutsättning för att nå excellens. Fakulteten bör stödja och främja institutionerna i deras internationella samarbeten. Samverkan med det omgivande samhället kräver särskilda insatser och ställningstaganden.

Organisation

Humanistiska fakulteten har genomfört flera sammanslagningar av institutioner. Motiven för denna organisationsförändring har uttryckts i universitetets centrala riskanalys och svarar mot en vilja att skapa större, mindre sårbara enheter som kan agera kraftfullt och strategiskt inom verksamhetens alla nivåer. Konsekvenserna av dessa sammanslagningar avseende verksamhet, ledning och arbetsmiljö kräver systematisk uppföljning.

En aspekt som särskilt uppmärksammas i samband med samgåendeprocesserna är lednings- och koordineringsfunktionerna. Fakulteten vill under perioden 2015-2017 särskilt fokusera på studierektorsfunktionen. Studierektorns uppdrag på institutionerna är centralt och dessutom mycket komplext eftersom det innefattar arbetsledning och administration och förutsätter strategisk och pedagogisk kompetens. Fakulteten bör initiera och leda ett arbete för att:

- identifiera och beskriva studierektorns olika roller och uppdrag
- stödja institutionerna i framtagandet av uppdragsbeskrivningar för studierektorer
- stärka studierektorsfunktionen

- erbjuda fortbildning och kompetensutveckling för studierektorer
- artikulera frågan om studierektorsfunktionens komplexitet och betydelse på områdes- och universitetsgemensam nivå.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Fakulteten bör under mandatperioden följa upp implementeringen av tidigare nämndbeslut avseende program och kursstruktur. Särskilt fokus ska läggas på utbildning på grundnivå. Tidigare fakultetsnämnd har slagit fast att insatser behöver vidtas för att öka antalet praktikplatser och utveckla internationell student- och lärarmobilitet liksom samordning inom fakultetens kurs- och programutbud. Vidare behöver studie- och karriärvägledning stärkas för studenter på grundnivå.

Utbildningarnas prestationsgrad och genomströmning, som varit föremål för analys och diskussion, ska kontinuerligt följas upp, särskilt ska effekterna av det nya systemet med diversifierad avräkning för studieprestation bevakas.

Fakulteten har identifierat ett behov av att tydliggöra humaniora och dess betydelse i samhället. Fakulteten ska verka för att studenterna får information om humanistiska kompetensers betydelse i förhållande till arbetsmarknaden och ha som mål att utveckla studenternas medvetenhet om humaniora som ett enhetligt utbildning-, kunskaps- och vetenskapsområde.

Utbildning på forskarnivå

Tidigare fakultetsnämnd har organiserat och finansierat tre fakultetsgemensamma forskarskolor: estetiska vetenskaper, kulturhistoriska studier samt språkvetenskap. Den nya nämnden har fattat beslut om att resursen för forskarskoleliknande verksamhet som är knuten till fakulteten nu ska användas för att

- eliminera de svårigheter som på sina håll drabbat forskarskolornas organisation, men också ta vara på deras erfarenheter och etablerade samarbeten – såsom gemensamma kurser, seminarier, handledarmöten över institutions- och ämnesgränser – för att skapa bättre kontinuitet och samordning i fakultetens utbildning på forskarnivå,
- utnyttja och utveckla befintliga nätverk och samarbeten inom utbildning på forskarnivå,
- eliminera alla otydligheter i doktorandens tillhörighet och skyldigheter gentemot ämne/institution och forskarskola,
- i högre utsträckning tillgodose doktorandernas behov av karriärvägledning och generiska färdigheter.

Resursen ska alltså användas för att utveckla kvaliteten i fakultetens gemensamma utbildning på forskarnivå, främja samordning, skapa en kritisk massa och en miljö för samtliga doktorander, liksom ökade möjligheter till internationella perspektiv och utbyten.

Forskning

I samband med uppföljningen av Stockholms universitets vision har fakultetens institutioner till Områdesnämnden redovisat sina forskningsområden. Fakulteten har, dessutom, efter en extern utvärdering utsett 8 ledande forskningsområden och tilldelat dem medel så att de ska kunna befästa och utveckla sin ställning som nationellt ledande och internationellt framstående. Dessa omfattande redovisningar ska utgöra ett underlag för fakultetens fortsatta arbete med att definiera en riktning för den humanistiska forskningen, att utveckla fler starka forskningsområden och att identifiera teman inom ramen för fakultetens gemensamma utbildning på forskarnivå.

Fakulteten har från och med budgetåret 2015 infört nya principer för fördelning av forskningsanslaget. I samband med införandet av det nya systemet tilldelades kompensationer till vissa institutioner; fakulteten ska fortsätta att stödja institutionerna i deras arbete med anpassning till det nya systemet så att balans i ekonomin upprätts.